

gedeputeerde staten van de provincie groningen

Martiniekerhof 12
9712 JG Groningen
tel. 050 - 316 49 11
e-mail: info@provinciegroningen.nl

Postbus 610
9700 AP Groningen
fax 050 - 316 49 33
www.provinciegroningen.nl

Aan de Voorzitter van Provinciale Staten van de
provincie Drenthe
De heer A.L. ter Beek
Postbus 122
9400 AC ASSEN

Nr.: 2004-04466a/8, SG

Groningen, **25 FEB. 2004**

Behandeld door : mw. B.C. Lenstra-Dolman
Telefoonnummer : (050) 316 4458
Bijlagen : 3

Onderwerp : Brief aan CdK Drenthe

2004002257

sg
2/2/04

Geachte heer Ter Beek,

Op 4 februari jl. hebben Provinciale Staten van Groningen een besluit genomen betreffende de oprichting van een gezamenlijke Noordelijke Rekenkamer. Het statenbesluit heb ik ter kennisneming bijgevoegd. Voorts heb ik de concepthandelingen van voornoemde statenvergadering bijgevoegd.

Wellicht ten overvloede breng ik onder uw aandacht dat de staten hechten aan een evaluatie met betrekking tot het functioneren van de Noordelijke Rekenkamer in 2008. Voorts hebben de staten uitgesproken het op prijs te stellen dat de staten van Fryslân zo snel mogelijk besluitvorming over de rekenkamer tot stand brengen.

Te uwer informatie is de adreslijst van de Groninger (plaatsvervangende) leden van de stuurgroep Noordelijke Rekenkamer bijgevoegd.

Hoogachtend,

De Voorzitter van Provinciale Staten:

Zonder stemming geamendeerd vastgesteld, zoals in rood aangegeven

Gewijzigd besluit

Nr. A.7

Provinciale Staten van Groningen:

Gelezen de rapportage van Gedeputeerde Staten van 5 december 2003;

Handwritten: 4./2004

CORR.NR. 04466	DNST: AFD: F/C
ING. 10 FEB 2004	
KLASS.NR. -3.0/352	J N

BESLUITEN:

De volgende aanbevelingen genoemd in de notitie "Een Noordelijke Rekenkamer" over te nemen, hetgeen leidt tot de volgende conclusies:

1

De keuze voor een onafhankelijke Noordelijke Rekenkamer wordt bevestigd.

2

Gekozen wordt voor een collegiaal bestuur van de Rekenkamer in plaats van een eenhoofdige leiding/bestuur. Het collegiaal bestuur bestaat uit drie (parttime) leden, die op basis van hun verschillende (onomstreden) deskundigheden worden benoemd. De regionale herkomst van de bestuursleden speelt bij de benoeming geen rol.

3

In totaal ziet het werkpakket van de Gemeenschappelijke Noordelijke Rekenkamer er als volgt uit. Zes onderzoeken per jaar plus aanvullende activiteiten. Inhoudelijk wordt in eerste aanleg de prioriteit gelegd bij het doen van onderzoek naar de doeltreffendheid. Financieel gezien zal met ingang van het jaar 2005 per provincie een bedrag van € 331.000,-- beschikbaar gesteld dienen te worden voor de inrichting en instandhouding van een Noordelijke Rekenkamer.

4

Er wordt een gezamenlijke Programmaraad in het leven geroepen, bestaande uit negen leden; uit elke provincie drie (plaatsvervangende) leden. Voorts wordt besloten één van de drie noordelijke griffiers aan te wijzen als adviseur van de Programmaraad.

5

Aan de Programmaraad worden de volgende functies toegekend:

1. bespreken onderzoeksprogramma;
2. gesprekspartner over procedurele zaken;
3. letten op verhouding tussen de diverse toetsings- en controle-instrumenten (inclusief onderzoeken ex artikel 217a van de Provinciewet);
4. uitwisselen van verwachtingen en ervaringen.

Handwritten: Ten doelmatigheid

6

Er wordt een stuurgroep in het leven geroepen onder leiding van één der noordelijke commissarissen. De stuurgroep wordt als volgt samengesteld: uit elke provincie drie (plaatsvervangende) leden. Voorts wordt besloten één van de drie noordelijke griffiers aan te wijzen als adviseur van de stuurgroep.

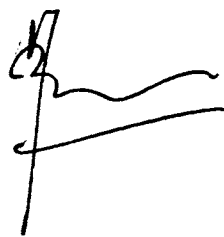
De stuurgroep krijgt als opdracht al datgene te doen wat noodzakelijk is om te komen tot het daadwerkelijk functioneren van de Noordelijke Rekenkamer per 1 januari 2005, waaronder de keuze van de vestigingsplaats en provincie. De stuurgroep wordt ondersteund door een ambtelijke kwartiermakergroep.

Groningen, 4 februari 2004

Provinciale Staten voornoemd:

, voorzitter.

, griffier.

Concepthandelingen statenvergadering provincie Groningen d.d. 4 februari 2004

A.7 Brief van Gedeputeerde Staten van 24 december 2003, nr. 2003-21969/51/A.45, FC (bijlage), betreffende notitie "Een noordelijke Rekenkamer" en aanvullende informatie

De VOORZITTER: In de notitie wordt naar een aantal zaken verwezen. Er is nadere informatie verstrekt en naar aanleiding van de Rekeningcommissie van 14 januari 2004 is het besluit dat bijgevoegd is, herzien. U bent geïnformeerd over de discussie zoals die in Friesland heeft plaatsgevonden en inmiddels is er ook meer helderheid over de situatie in Drenthe. Ik begrijp dat PS van Drenthe het eens zijn en dat zij Friesland oproepen het voorstel met betrekking tot de Rekenkamer serieus te bekijken en te steunen. In het besluit willen zij onder punt 3, waar gesproken wordt over doeltreffendheid gelezen wordt 'doeltreffendheid en doelmatigheid'. De discussie kan aan de hand van deze stukken worden gevoerd en zal worden toegelicht door de heer Slager, voorzitter van de Rekeningcommissie.

De heer DIJKSTRA: Voorzitter. Voor besluitvorming ligt voor het ontwerpbesluit over de Noordelijke Rekenkamer. Het besluit vormt het slotstuk van de gevoerde discussie en de opdracht aan GS om in noordelijk verband een voorstel voor te bereiden dat is gericht op de inrichting van een onafhankelijke Rekenkamer. Dat wordt ons opgelegd vanuit de wet Dualisering om te komen tot een Rekenkamer of een Rekenkamerfunctie. De PvdA-fractie ziet de Rekenkamer als een belangrijke steun in de rug bij het uitoefenen van onze controlerende taak. Vandaag nemen wij een belangrijke stap in het besluitvormingsproces. Wij hebben begrepen dat de Staten van Drenthe ons vandaag voor zijn gegaan en ingestemd hebben met het ontwerpbesluit dat nu voorligt en dat feitelijk uit zes beslispunten bestaat. Ik wil aan de hand van die zes beslispunten daar namens mijn fractie op in gaan. Het eerste punt is de keuze voor een onafhankelijke noordelijke Rekenkamer. Die keuze ligt in lijn met de voorkeur van de PvdA-fractie, omdat het model een aantal maximale voorwaarden creëert als het gaat om onafhankelijkheid, deskundigheid en efficiency en kwaliteit. Verder biedt dit instituut schaalvoordelen met behoud van een zekere mate van autonomie en kan het voortbouwen op de noordelijke samenwerking en de noordelijke bestuurscultuur. Een gezamenlijke Rekenkamer met gemeenten waaraan in de provincie Friesland gedacht wordt, vormt voor ons geen reële optie. Ik heb begrepen dat de Friese Staten in april of mei tot een besluit moeten komen.

Het tweede punt betreft de keuze voor een collegiaal bestuur in plaats van model met één directeur. Dit valt onder de rubriek 'hogere organisatiekunde' en ik wilde daar iets langer bij stil blijven staan. Voor het collegiale model pleit een aantal argumenten, zoals spreiding van deskundigheid middels een aantal parttime bestuurders die op een specifiek terrein deskundig zijn, waarmee de deskundigheid van de Rekenkamer wordt verbreed. De personen in kwestie hebben ook weer hun netwerken, waarmee wellicht ook de legitimiteit van zo'n Rekenkamer wordt versterkt. Dit zijn voordelen ten opzichte van het directeursmodel. Of die voordelen in de praktijk worden gerealiseerd, hangt af van het te vormen bestuur, van de competentie der bestuursleden, hun bestuurlijke kwaliteiten en hun vermogen tot samenwerking. Wat misschien nog belangrijker is op dit bestuursniveau is dat de minste schijn van twijfel over mogelijke belangenverstrengeling dient te worden vermeden. Zij moeten onafhankelijk kunnen opereren, onpartijdig zijn en integer zijn. Dat moet niet ter discussie staan, daar anders het gezag van zo'n Rekenkamer wordt ondermijnd. Met minder kan bij een dergelijke vorm van bestuur geen genoegen worden genomen, want anders worden de voordelen die het collegiale model heeft ten opzichte van het directeursmodel weggenomen. Het is de vraag of voor een dergelijke kleine bijbaan bestuurders te vinden zijn die onomstreden zijn en voldoen aan de genoemde kwalificaties. Dat zal nog een behoorlijke klus worden.

Een ander punt dat opvalt in de notities is dat gesproken wordt over actieve participaties van deeltijdbestuurders. De notitie spreekt van bestuurders die 'eigenaren' zijn van lopende onderzoeken. De vraag is hoe dit, mede in relatie tot de verantwoordelijkheid en rol van de directeur, opgevat dient te worden. Vier kapiteins op een schip lijkt ons teveel. Afbakening van speelvelden lijkt ons dan ook een andere opgave om risico's van niet-collegiaal gedrag of bestuur te voorkomen.

In de brief van 29 januari jl. wordt kort ingegaan op de bestuursvorm. Op pag. 1 onderaan wordt gesteld dat het mogelijk is om de bestuursleden van de Noordelijke Rekenkamer bestuurlijke bevoegdheid te geven inzake de Gemeenschappelijke Regeling. Ik heb de vraag welke de consequenties zijn van overdracht van de bevoegdheden van de Gemeenschappelijke Regeling aan de bestuursleden van de Rekenkamer. U weet dat wij als socialisten altijd uitgaan van het goede in de mens, maar misschien is het goed dat er hierin grenzen worden aangegeven. Kortom, ik vraag mij af wat de consequenties hiervan zijn en wel ook als het gaat om het implementatietraject dat op pag. 33 van de notitie wordt beschreven. Daar staat dat eerst een Gemeenschappelijke Regeling wordt vastgesteld, waarna vervolgens een bestuur wordt gekozen.

Punt 3 van het besluit betreft het werkpakket. Dit bestaat uit zes onderzoeken per jaar, dat wil zeggen twee per provincie. In onze visie is dat een werkbaar uitgangspunt. Het betekent wel dat als er onderzoek wordt gedaan naar bijvoorbeeld het noordelijke beleid, i.c. het SNN-beleid, dit ook ten koste zal gaan van die twee onderzoeken per provincie. Mijn fractie heeft in ieder geval het standpunt dat geen geld mag worden bijgelegd, want de middelen die nu beschikbaar worden gesteld is al heel veel. Het duale stelsel kost ons al veel geld en ook hier gaat het bij de instelling van een Rekenkamer om extra kosten voor onze provincie, waarvan wij eigenlijk vinden dat het Rijk deze kosten van de provincie volledig zou moeten compenseren. Misschien is dat een mooie opdracht voor de afvaardiging naar het IPO.

Inzake de punten 4 en 5. Deze betreffen de Programmaraad en de voorgestelde wijziging in het dictum, waaraan ook de CdK refereerde. Wij zijn het eens met deze twee punten, inclusief met de aanwijzing van een der griffiers tot adviseur van de Programmaraad.

Punt 6 betreft het instellen van een stuurgroep. Dit punt heeft ook onze goedkeuring, maar wij vragen op welke wijze terugkoppeling gaat plaatsvinden naar PS. Inzake de vestigingsplaats, een mooi thema in noordelijk verband, wordt gekozen voor synergie. Wij hebben een Rekeningcommissie die wij handhaven en ook een zeer goed rekencentrum in deze stad. Vandaar dat de stad Groningen voor de hand ligt als het gaat om de vestigingsplaats van de Rekenkamer.

Vervolgens heb ik een algemene vraag. Wat vindt u van het idee om in 2008, dus drie jaar na de start, het functioneren van een noordelijke Rekenkamer te evalueren? In de stukken wordt daar niet naar verwezen en dit is een voorstel van de PvdA-fractie.

Ten slotte wil ik de volgende suggestie doen. Binnen waterschappen wordt ook gesproken over de mogelijkheid van een Rekenkamerrol, een soort controlerende functie. In de richting van de andere fracties vraag ik of men er voor zou voelen dat waterschappen zich voor hun controlerende functie eventueel zouden aansluiten bij de noordelijke Rekenkamer.

Tot zover mijn opmerkingen. U kunt hieruit concluderen dat wij in zijn algemeenheid instemmen met dit ontwerpbesluit en dat er nog een aantal details zijn waarvoor wij aandacht vragen, waaronder een amendement waarover de heer Werkman zo meteen zal spreken. Concluderend kunnen wij met dit ontwerpbesluit uit de voeten en wij zijn benieuwd naar de reacties op de vragen aan de andere fracties.

De heer WERKMAN: Voorzitter. Elke provincie moet op 1 januari 2005 een Rekenkamer of Rekenkamerfunctie hebben ingesteld en die deadline nadert met rasse stappen. In oktober 2003 gaven de Staten het College de opdracht om in noordelijk verband een Rekenkamer voor te bereiden. Er ligt thans een notitie voor waarover vandaag een finaal oordeel wordt gevraagd. De fundamentele keuze tussen een Rekenkamer of een Rekenkamerfunctie werd in een eerder stadium al gemaakt. Uitsluitend externe deskundigen zullen deel gaan uitmaken van de Rekenkamer, die daarmee een sterke, onafhankelijke status krijgt. Om een aantal redenen opteren wij als fractie voor de noordelijke variant. In de door GS uitgebrachte notitie die recentelijk ook in de Rekeningcommissie is behandeld, worden zes aanbevelingen genoemd. Op onderdelen riepen enkele aanbevelingen nog wel vragen op, maar die zijn voor een groot deel afdoende beantwoord door gedeputeerde Calon in de vergadering van de Rekeningcommissie.

Op één punt willen wij terugkomen en dat betreft aanbeveling nr. 4, vervat in besluitpunt 3. Hierin wordt gesteld in eerste aanleg de prioriteit te leggen op het doen van onderzoek naar de doeltreffendheid. Volgens ons zijn de Rekenkamers juist bedoeld om de effectiviteit (doeltreffendheid) en efficiëntie (doelmatigheid) van het gevoerde provinciale beleid tegen het licht te houden. Waarom is in deze aanbeveling dan ook niet de doelmatigheid genoemd? Wij hebben begrepen dat de Staten van Drenthe dit bij amendement ook aan de tekst willen toevoegen en de commissaris heeft zojuist

gezegd dat dit inmiddels ook daadwerkelijk is gebeurd. Met deze toevoeging wordt immers recht gedaan aan de controlerende functie die niet alleen gaat over de uitkomsten van het beleid, maar ook over de beleidsuitvoering zelf.

Ten aanzien van het budget het volgende. Wij gaan ten aanzien van de inrichting en de instandhouding van de Noordelijke Rekenkamer uit van een groeimodel. De geraamde kosten op jaarbasis van 331.000 euro zijn voor ons dan ook het maximum. De heer Dijkstra noemde dit zojuist al heel veel geld.

Tot slot nog een vraag over het vervolg. Vandaag nemen de Staten van Groningen en Drenthe een besluit over dit onderwerp. De besluitvorming in Friesland is, zo hebben wij begrepen, uitgesteld tot april. Betekent dit dan ook de implementatie daarop moet wachten? Of kan de stuurgroep ondersteund door een ambtelijke kwartiermakersgroep na vandaag van start?

Afsluitend, voorzitter, wij zien graag besluitpunt 3 aangevuld met de woorden "en doelmatigheid". Daarvoor bied ik u een amendement aan en voor het overige gaan wij akkoord met de uitwerking.

De VOORZITTER: Ik heb zojuist het amendement in ontvangst genomen. Het krijgt letter A, het zal worden vermenigvuldigd en het maakt deel uit van de beraadslaging.

Het amendement luidt:

"Provinciale Staten van Groningen, in vergadering bijeen op 4 februari 2004, ter behandeling de aanbevelingen uit de notitie Eén Noordelijke Rekenkamer,

Besluiten:

* in bovengenoemde notitie de tekst van aanbeveling 4 op pagina's 30 en 38 aan te passen en na het woord "doeltreffendheid" in te voegen de woorden "en doelmatigheid".

* het gewijzigd besluit bij conclusie 3 na het woord "doeltreffendheid" in te voegen de woorden "en doelmatigheid".

Het amendement is door alle fracties ondertekend.

De heer OTERDOOM: Voorzitter. Ten aanzien van het voorstel voor de Rekenkamer het volgende. U bent van mij gewend dat ik mij kritisch heb opgesteld ten opzichte van een Rekenkamer. Ik vind het nog steeds jammer dat wij ons niet serieus gebogen hebben over het alternatief, namelijk een Rekenkamerfunctie. Eerder is al opgemerkt dat dit inmiddels een gepasseerd station is. Het betekent wel dat ik zeer kritisch de vorming van zo'n Rekenkamer zal blijven volgen, met name ook met betrekking tot de vele kosten die wij moeten maken om zo'n Rekenkamer op te tuigen. Er zijn in de Rekeningcommissie zeer behartenswaardige woorden gesproken over mogelijkheden om toch nog eens kritisch naar de te maken kosten te kijken. De in te stellen stuurgroep roep ik nu al vast op om daar ook nota van te nemen en dit in te vullen. Verder zou ik naar aanleiding van het betoog van de heer Dijkstra dat wij, gegeven het traject van de Rekenkamer, vóór een collegiaal bestuur zijn, maar dan wel met inachtneming van de opmerkingen in het kader van de hogere organisatiekunde, zoals de heer Dijkstra dat keurig heeft verwoord. Er is nog een opmerking gemaakt over een eventuele combinatie met een Rekenkamerachtige functie bij de waterschappen. Ik kan mij voorstellen dat een en ander wordt gecombineerd, maar het is wel zo dat ten aanzien van de waterschappen momenteel een discussie speelt in het interdepartementale overleg inzake de bekostiging van het waterbeleid. De heer Zalm zal binnenkort bekendmaken welk besluit naar de Tweede Kamer wordt gestuurd. Ik verwacht zelf dat er forse wijzigingen worden ingevoerd en ik kan mij voorstellen dat die consequenties hebben voor de waterschappen en een eventuele Rekenkamerfunctie die daarbij hoort. Wij staan welwillend tegenover dit idee, indien de mogelijkheid zich toch voordoet.

Het amendement waaraan de heer Werkman zojuist refereerde, wordt door ons gesteund.

Een punt van aandacht is de positie van Friesland. Onze voorzitter vooronderstelde dat daarover nieuws was verspreid. Dat heeft mij niet bereikt, maar ik heb wel begrepen dat de besluitvorming in dezen pas eind april in de provincie Friesland plaats zal vinden. Ik ben benieuwd naar de consequenties daarvan voor de inwerkingstelling van de stuurgroep en de ambtelijke voorbereiding,

mede omdat wij, zoals ook de heer Werkman al aangaf, onder hoge tijdsdruk staan en duidelijk is dat er geen tijd verloren mag gaan.

De heer VAN ZUIJLEN: Voorzitter. Voor ons ligt een goed doordacht en evenwichtig voorstel dat overeenstemt met wat de GroenLinks-fractie verstaat onder een degelijke Rekenkamer. Lof voor de samenstellers! In de Rekeningcommissie is het voorstel uitvoerig behandeld en ik stel vast dat de meeste losse eindjes die toen nog bestonden, inmiddels aan elkaar zijn geknoopt. Een voorbeeld is de mogelijkheid om het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling samen te laten vallen met het bestuur van de Rekenkamer. Dat lijkt mij behoorlijk efficiënt. Eén vraag vanuit mijn fractie stond nog open. De heer Van der Ploeg heeft de stelling geponeerd dat punt 3 van het besluit een zin bevatte die op gespannen voet staat met de volledige onafhankelijkheid van de Rekenkamer. Inmiddels is dat door het amendement van de CDA-fractie ondervangen. Wij hebben zelf een amendement voorbereid waarbij die hele zin geschrapt zou worden. Nu staat er weliswaar een zin die langer is geworden, maar het resultaat is vrijwel hetzelfde. Het gaat daarbij om een minder duidelijke prioritering en zo hoort dat bij een onafhankelijke instelling.

Over het collegiaal bestuur of het directeursmodel hebben wij liever 3 maal 16 dan 1 maal 18, als u mij kunt volgen. Zojuist hoorde ik de heer Oterdoom zeggen dat hij de vorming van een Rekenkamer kritisch zal volgen. Ik hoop dat hij, gezien zijn positie op de kandidatenlijst voor de stuurgroep, een en ander ook kritisch zal sturen.

De heer STAGHOUWER: Voorzitter. Onze fractie heeft na discussie die zich voornamelijk toespitste op de functie en organisatie van de noordelijke Rekenkamer, besloten de aanbevelingen die in de notitie Eén Noordelijke Rekenkamer staan, over te nemen met als aanvulling het amendement van het CDA dat onze fractie mede heeft ondertekend.

De heer SWAGERMAN: Wij zijn na de discussie in de Rekeningcommissie van mening dat dit besluit doorgang kan vinden. Ik vind het heel jammer dat Friesland de zaak heeft opgeschort. Ik zou willen pleiten, voorzover dat binnen de mogelijkheden past, om toch van hier uit, samen met Drenthe, zo snel mogelijk van start te gaan. Misschien vooruitlopend op een Friese beslissing ...

De heer ZANEN: Voorzitter. Misschien kunnen wij dat maandag a.s. in SNN-verband bevorderen.

De heer SWAGERMAN: Het is mij even ontgaan wat er zojuist gezegd werd. Verder kunnen wij mogelijk Drenthe volgen met een oproep aan Friesland om met nadruk een noordelijke Rekenkamer in te stellen. Onze keuze was in de Rekeningcommissie nog niet helemaal bepaald of de Rekenkamer vanuit een collegiaal bestuursmodel of een directeursmodel moest functioneren. Wij hebben geen zwaarwegende bezwaren om een collegiaal model te steunen. Vandaar dat wij ons kunnen vinden in het voorliggende conceptbesluit. In verband met het amendement en de kwestie van de prioritering sluit ik mij aan bij de heer Van Zuijlen. Als de Rekenkamer bepaalt dat zij daar niets mee doet, dan heeft zij daartoe vanuit haar onafhankelijke positie het volste recht.

Mevrouw GRÄPER-VAN KOOLWIJK: Wij kunnen instemmen met het voorstel zoals het er ligt.

Mevrouw HOEKZEMA-BUIST: Ook wij kunnen instemmen met het voorstel, inclusief het amendement van het CDA.

De VOORZITTER: Het woord is aan de voorzitter van de Rekeningcommissie, de heer Slager.

De heer SLAGER: Voorzitter, toen de werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing bezig was met het inventariseren van wat er allemaal zou moeten gebeuren als wij over zouden gedaan van het monistische naar het dualistische stelsel, is ook de Rekenkamer aan de orde geweest en ook in die situatie hebben wij ons gebogen over wat dat voor ons zou betekenen, welke stappen wij daartoe zouden moeten nemen en welke keuzen wij zouden moeten maken. Er is destijds al uitgebreid over gediscussieerd, hoewel nog niet concreet en zonder concrete invulling, maar wél over de door ons gewenste richting. In die fase is al de uitspraak gedaan dat wij toe willen werken naar een Rekenkamer

in noordelijk verband. Op datzelfde moment werd ook min IPO-verband een onderzoek gedaan naar hoe dat in Nederland ingevuld zou moeten worden, want er zijn vele varianten en ook zojuist werd daar melding van gemaakt. Te denken valt aan een Rekenkamer in de provincie Groningen die dan werkt voor de provincie Groningen en voor de vijftintig (of eventueel minder) Groninger gemeenten. Zo zijn diverse varianten denkbaar. Uiteindelijk heeft die discussie, die overigens niet zo heel veel tijd heeft gevegd, er toe geleid dat wij in een vroeg stadium overeengekomen zijn dat niet toegewerkt moest worden naar een Rekenkamerfunctie, maar naar een Rekenkamer in Groningen, Friesland en Drenthe. Deze moest nader worden ingevuld. In oktober 2003 is aan het College verzocht om de plannen voor de Staten uit te werken. Dat was in dit geval vrij gemakkelijk, omdat één der medewerkers van de provincie, de heer Jongtsma, ook betrokken was bij de landelijke IPO-discussie en hij was dus goed ingewerkt in de materie en wist waar het over ging. Samen met medewerkers van Friesland en Drenthe – ik zeg met nadruk samen met de betreffende medewerkers – is de notitie ontstaan die u allemaal heeft kunnen lezen. Dat leidt ertoe dat wij op 1 januari 2005 een operationele noordelijke Rekenkamer wensen te hebben. Dit over de voorgeschiedenis.

De notitie samenvattend blijven de zes punten over die in de besluittekst staan vermeld. Ik heb begrepen dat men in Drenthe deze weg niet heeft gekozen, maar dat men inmiddels in één keer heeft ingestemd met de notitie Eén Noordelijke Rekenkamer. Wij gaan op onze wijze die uiteindelijk op hetzelfde neerkomt, daarover een besluit nemen en in Friesland ligt dat anders, want daar heeft men een andere weg gekozen.

De zes punten langslowend, wordt door verschillende sprekers verklaard in te kunnen stemmen met collegiaal bestuur, maar dat wellicht een probleem is dat er dan wel drie mensen de leiding hebben. Toch heeft dat voordelen. Op de eerste plaats staat dat in verband met kwetsbaarheid. Als het bestuur gevormd wordt door één leidinggevende (het directeursmodel) en deze wordt ziek, is de organisatie de leiding kwijt, terwijl dit bij een driehoofdige leiding opgevangen kan worden door de andere twee bestuurders. Bij een driehoofdige leiding is het beter mogelijk om verschillende disciplines bij elkaar te brengen. Verder leek het ons gemakkelijker om drie mensen te vinden in de situatie van parttime-dienstverbanden. Aan de andere kant – en daar heeft de heer Dijkstra zojuist terecht een opmerking over gemaakt – dient goed opgepast te worden dat deze drie mensen goed met elkaar kunnen samenwerken en dat gewaakt moet worden voor belangenverstrengeling. Waarschijnlijk zullen het mensen zijn die van de functie geen fulltime baan maken en voorts zullen het integere bestuurders moeten zijn. Hier worden nogal wat eisen gesteld en het is de taak van de stuurgroep om zich hier mee bezig te houden, want er zullen spoedig mensen gevonden moeten worden.

Er zijn vragen gesteld naar de relatie met de Gemeenschappelijke Regeling. Wij hebben daarover in de Rekeningcommissie gesproken en dat is nader uitgezocht. In art. 79.1 van de Provinciewet wordt gerefereerd aan een gemeenschappelijke Rekenkamer en aangegeven hoe daaraan kan worden vorm gegeven. Een aantal artikelen en leden van artikelen is dan niet van toepassing. Advies van deskundigen leert dat middels het buiten werking stellen van de betreffende artikelen er geen problemen zijn om bestuursleden van een noordelijke Rekenkamer bestuurlijke bevoegdheid te geven inzake de Gemeenschappelijke Regeling. De stuurgroep zal daar nader inhoud aan moeten geven. Er wordt in de stukken vermeld in welke richting men denkt, maar de uiteindelijke vorm van de Rekenkamer, de voorwaarden waaronder door de drie provincies wordt samengewerkt, etc., moet nog nader worden uitgewerkt.

Over het werkpakket van de Rekenkamer was de vraag of dit eventueel ondergebracht moest worden bij SNN of niet. De mening van de leden van de Rekeningcommissie luidt dat dit niet bij het SNN ondergebracht moet worden, integendeel, het SNN moet object van onderzoek kunnen zijn bij de te plegen onderzoeken. Daartegen kan worden ingebracht dat dit ten koste gaat van de ter beschikking staande middelen. Echter, de SNN-organisatie is ook weer niet zo groot dat daar die middelen aan op zullen gaan. Het gaat om slechts een beperkt deel van het onderzoek en op de voorgestelde manier kan het SNN worden betrokken bij de uit te voeren onderzoeken.

Het is vanzelfsprekend dat terugkoppeling plaats dient te vinden naar PS. De wijze waarop dit dient te geschieden zou nader kunnen worden ingevuld, en wel mede op basis van de terugkoppeling van leden van de stuurgroep aan PS.

Ik wil niet vooruitlopen over de plaats van vestiging. Dat is ook een kwestie die de stuurgroep uit dient te zoeken, want dit hangt af van veel factoren.

Een evaluatie in 2008 van de Noordelijke Rekenkamer lijkt mij een goede zaak.

Over aansluiting van de waterschappen heb ik nog weinig adhesie gehoord. Alleen de VVD stond daar eventueel welwillend tegenover en ik denk dat daarvoor nog geen breed draagvlak bestaat. Misschien dat de heer Dijkstra in tweede termijn dit opnieuw kan proberen, als hij tenminste zelf aanhanger is van de gedachte om de waterschappen erbij te betrekken.

De heer JASPERS: Voorzitter. Ik zou graag de opinie van de voorzitter van de Rekeningcommissie willen horen, want wij kiezen voor een noordelijke Rekenkamer die met name voor de drie provincies en daar waar wij verantwoordelijkheden dragen, de Gemeenschappelijke Regeling in SNN-verband, deze rol kan vervullen. Wij kiezen er nadrukkelijk niet voor om die te realiseren samen met de gemeenten. Dat heeft te maken met ons toezicht. Een vergelijkbare figuur bestaat met de waterschappen. Wat is uw opinie daarover?

De heer SLAGER: Mijn opinie is dat wij de waterschappen niet aan moeten laten sluiten bij de Noordelijke Rekenkamer. Ook ik ben van mening dat de gemeenten daarbij evenmin moeten aansluiten. Ik ben persoonlijk, maar in een andere rol in een vroeg stadium in Friesland betrokken geweest bij discussies over de samenstelling van de Rekenkamer. Een belangrijke groep wilde dat de provincie en de gemeenten samen gingen werken, waarbij ook waterschappen daarbij een plaats zouden moeten krijgen en vrijwel elk ander orgaan dat moest worden gecontroleerd. Onze conclusie was om dat niet te doen omdat dan gauw een verstrengeling van belangen ontstaat. Persoonlijk ben ik dus tegen aansluiting van waterschappen.

Ik verwees zonet naar de discussie in Drenthe. Er is in Drenthe een kleine aanpassing aangebracht in onderdeel 3 van de tekst. Tijdens de behandeling in de Rekeningcommissie was ook door de heer Van der Ploeg al gevraagd om de zin "Inhoudelijk wordt in eerste aanleg de prioriteit gelegd bij het doen van onderzoek naar doeltreffendheid" te schrappen. Nu wordt in plaats daarvan in het amendement voorgesteld om daar de woorden "en doelmatigheid" aan toe te voegen. Ik denk dat de conclusie daarvan kan zijn dat het niet veel uitmaakt welke weg wordt gekozen. Het komt erop neer dat zowel naar doeltreffendheid als naar doelmatigheid moet worden gekeken. Overigens stond er ook al dat in eerste aanleg gekeken zou worden naar het onderzoek van doeltreffendheid en dat betekent dat onderzoek naar doelmatigheid niet is uitgesloten. Daar komt bij dat de Rekenkamer op gang moet komen, zijn weg moet vinden, wat een groeiproces zal zijn en ik denk dat dan doeltreffendheid en doelmatigheid heel moeilijk te scheiden zullen zijn in de dagelijkse werkzaamheden van de Rekenkamer.

In Friesland heeft men meegewerkt aan de totstandkoming van deze notitie Eén Noordelijke Rekenkamer. Het merkwaardige doet zich voor dat, toen het daar aan de orde kwam, men aan een inleider van de Stichting De Lokale Rekenkamer heeft gevraagd om de zaak weer ter discussie te stellen. Tijdens deze discussie bleek dat binnen de commissie er geen duidelijkheid bestond over de vraag welke richting moest worden gekozen. Een aantal vraagpunten heeft u aangetroffen in de brief die u is toegezonden. Dat heeft ertoe geleid dat de Stichting De Lokale Rekenkamer daar een discussienotitie over gaat schrijven. Vervolgens wordt dat voorgelegd aan een kleine klankbordgroep, bestaande uit vier leden van de commissie B en M in Friesland. Dat betekent dat het tijdschema opschuift en dat zal leiden tot behandeling in de vergadering van PS van 21 april 2004. Dat is teleurstellend, want wij hadden graag vandaag een definitief besluit in Groningen, Friesland en Drenthe genomen. Ik ben van mening dat dit voor ons geen reden moet zijn om nu bij de pakken neer te zitten en te wachten tot eind april. Ik denk dat wij door moeten gaan en de zaak moeten opstarten. Ambtelijk is er inmiddels al het een en ander voorbereid. Er is een aantal onderwerpen bij waarmee heel goed een begin kan worden gemaakt en wat mij betreft haakt Friesland dan later aan.

Dat de VVD bij monde van de heer Oterdoom voorstander is van een Rekenkamerfunctie was bekend. Inzake de salariering, zoals Van Zijlen formuleerde: liever 3 maal 16, dan 1 maal 18, wat is begrepen – is het niet de bedoeling als richtlijn uit te gaan van maximale bedragen, maar wij moeten ons realiseren dat wij meer hebben aan bekwame bestuurders met een integere achtergrond dan mensen waar later zaken aan de orde kunnen komen waarmee wij minder gelukkig zijn. Bovendien geldt dat kwaliteit nu eenmaal betaald moet worden. De markt van financiële specialisten is niet zodanig dat er een overvloed aan deskundigen is, dus denk ik dat wij er toch rekening mee moeten houden dat de salarispost behoorlijk zal zijn.

De heer WERKMAN: Ik ben erg blij met de opmerking van de heer Slager dat het proces in Friesland het traject niet verstoort en dat wij vanuit de stuurgroep in Groningen van start kunnen.

De heer OTERDOOM: Ik zou willen voorstellen om net als in Drenthe een oproep te doen aan Friesland om haast te maken en zich snel bij ons aan te sluiten.

De heer SWAGERMAN: De heer Oterdoom maakte de opmerking die ik ook wilde maken. Ik denk dat uit het betoog van de heer Slager opgemaakt kan worden dat het zou kunnen helpen, maar dat een dergelijke oproep misschien niet nodig is.

De heer HAVINGA: De heer Slager heeft nadrukkelijk aangegeven dat er mogelijk weinig financiële deskundigen beschikbaar zijn, maar ik heb wel enig bezwaar tegen louter financiële deskundigen als het om de Rekenkamerfunctie gaat. De beoordeling van doeltreffendheid en effectiviteit van beleid is aan de orde en veel minder financiële doelmatigheid en effectiviteit.

De heer SLAGER: Het is inderdaad een misverstand om te denken dat de Rekenkamer slechts rekent. De naam is in die zin wat verwarrend. Doeltreffendheid en doelmatigheid impliceren niet slechts cijferwerk, maar toch wijst de praktijk uit dat mensen die bij een Rekenkamer werken over het algemeen een financiële achtergrond hebben en misschien wel andere bekwaamheden daarnaast.

De beraadslaging wordt gesloten.

De VOORZITTER: Ik stel voor over te gaan tot besluitvorming. U hebt bij de notitie toegezonden gekregen nadere informatie, evenals een gewijzigd besluit en daarover dient besloten te worden. Daarop is het amendement van toepassing om in de bepaling onder punt 3 een wijziging aan te brengen die doorwerkt in de nota.
Mag ik vragen wie tegen het amendement is?

Het amendement wordt in stemming gebracht en met algemene stemmen aangenomen.

Het aldus geamendeerde besluit wordt in stemming gebracht en met algemene stemmen aangenomen.

De VOORZITTER: Nu wij dit besluit hebben genomen is aan de orde de instelling van een stuurgroep, volgens punt 6 van het besluit, waarvoor elke provincie drie leden en drie plaatsvervangende leden moet aanwijzen. Van tevoren heeft coördinatie plaatsgevonden. De heer Moorlag heeft zich daarmee belast en heeft daarover gerapporteerd. Dit vindt u terug op het stembriefje. Als u zich kunt vinden in het stembriefje, kunt u het ongewijzigd inleveren en de rest leest u in de toelichting.

De stemming is geopend met het vriendelijke verzoek aan de heren Staghouwer, Zanen en Moll de commissie van stemopneming te vormen en de betreffende activiteiten aan te vangen.

De vergadering wordt gedurende enkele minuten geschorst.

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. Het woord is aan de voorzitter van de commissie van stemopneming, de heer Staghouwer.

De heer STAGHOUWER: Voorzitter. Er zijn 51 briefjes ingeleverd en op de kandidaat-leden zijn 51 stemmen uitgebracht. Hier zijn dus geen wijzigingen opgetreden.

Ten aanzien van de kandidaat-plaatsvervangende leden zijn de uitslagen als volgt:

De heer Moll heeft 50 stemmen gekregen, de heer Slager 51 stemmen en mevrouw Hoekzema kreeg 48 stemmen. Er is één stem op de heer Van Zuijlen uitgebracht en dit geldt ook voor mevrouw Deinum.

Er zijn twee onthoudingen.

De VOORZITTER: Ik dank de commissie voor haar gedane werkzaamheden. Ik stel vast dat als leden zijn aangewezen: de heer Dijkstra, de heer Werkman en de heer Oterdoom. Als plaatsvervangende leden zijn de heer Moll, de heer Slager en mevrouw Hoekzema. Ik feliciteer u met uw benoeming. Ten slotte heb ik begrepen dat het gevoelen is dat wij aan Friesland laten weten dat wij het op prijs zouden stellen dat zij ook zo snel mogelijk besluitvorming tot stand brengen. Aldus zal worden uitgevoerd.

leden stuurgroep

de heer J.J. Dijkstra
Van Goghstraat 138
9718 MZ GRONINGEN
j.j.dijkstra@agbn.nl
050 - 313 78 57

de heer N.R. Werkman
Heerestraat 28
9953 PJ BAFLO
nico.werkman@bsd.groningen.nl
0595 - 42 24 29

de heer T.W. Oterdoom
Meerweg 165
9752 XA HAREN
t.w.oterdoom@arcadis.nl
050 - 309 60 77

plaatsvervangende leden stuurgroep

de heer H.C. Moll
Taco Mesdagstraat 50
9718 KN GRONINGEN
henkmoll@planet.nl
050 - 313 46 94

de heer R.A.C. Slager
Molenweg 29 9751 AE HAREN
rudislager@home.nl
050 - 535 02 44

mevrouw D.J. Hoekzema-Buist
Griffeweg 24
9723 DR GRONINGEN
d.hoekzema-buist@home.nl
050 - 57 98 093